

LËNDA MËSIMORE: Biokimi klinike dhe diagnostikë laboratorike

Klasa	Klasa 12
Titulli i Kualifikimit:	Teknik Laboratori mjekësor
Vlera e Kredive të Modullit:	6.4 Kredi (128 orë mësimore)
Niveli i Modullit në KKK:	Niveli 4 i KKK
KODI:	MTL8-12-SH
Rezultatet Mësimore (RM) të Modullit “Biokimi klinike dhe diagnostikë laboratorike”	
RM22: Nxënësi përshkruan aparatet, pajisjet dhe materialet e laboratorit të biokimisë klinike	
RM23: Nxënësi zbaton procedurat e punës për analizë laboratorike të pranishme të proteinave dhe aminoacideve	
RM24: Nxënësi zbaton procedurat e punës për përcaktimin kualitativ dhe kvantitativ të karbohidrateve (sheqernave) në urinë, në gjak dhe në LCS	
RM25: Nxënësi përzgjedhë testet për përcaktimin e sasisë së yndyrave dhe të kolesterolit në materialin biologjik.	
RM26: Nxënësi përshkruan principin e punës për përcaktimin kualitativ dhe kvantitativ të enzimeve dhe izoenzimeve	
RM22: Nxënësi përshkruan aparatet, pajisjet dhe materialet e laboratorit të biokimisë klinike	
Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi duhet të jetë i aftë të:	
<ul style="list-style-type: none"> - Identifikon mënyren e marrjes dhe të sistemimit të materialit biologjik - Identifikon pajisjet laboratorike - Përshkruan procesin e punës në aparate laboratorike Shpjegon metodat laboratorike - Shpjegon procedurat automatike në aparaturë laboratorike - Përshkruan procesin e vendosjes së të dhënave në aparate të vecanta laboratorike	
Kushtet e nevojshme:	
<ul style="list-style-type: none"> - Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale të nevojshme - Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike, videoprojektor, flipcart - Laboratori mjekësorë i pajisur me aparate, instrumente dhe pajisje laboratorike; - Mikroskop, centrifuga, sterilizatori, autokllavi, mikrotomi, peshorja teknike, aparati për destilimin e ujit, aparati për elektroforezën në agarin gel, pH metër, fotometri, spektrometri, spektrofotometri, analizatorët automatik biokimik, banja ujore, frigoriferi	
Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:	
<ul style="list-style-type: none"> - Marrja e materialit biologjik dhe vendosja në tubat përkatës - Pajisjet Laboratorike - Aparatet Laboratorike	

- Automatizimi
- Llojet e automatizimit
- Procedurat e punes
- Analizatoret
- Automatizimi i integruar
- Infomatizimi
- Aplikimi i kompjutereve ne Laborator

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Identifikon aparaturen automatike
- Bën vendosjen e të dhënave në sisteme kompjuterike të aparateve laboratorike

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen njohjes se pajisjeve dhe aparateve te laboratorit klinik dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM23: Nxënësi zbaton procedurat e punes per analiza laboratorike te pranisë së proteinave dhe aminoacideve

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:

- Përshkruan rolin e proteinave në gjak
- Përshkruan rolin e aminoacideve në gjak
- Përshkruan rëndësine e ndryshimt të koncentrimit të Proteinave Totale, Albuminave dhe Globulinave në serum
- Shpjegon rëndësine e imunoglobulinave në organizmin e njeriut
- Shpjegon rolin e fibrinogjenit ne diagnostiken laboratorike
- Identifikon metodat për përcaktimin e proteinave totale

- Identifikon metodat për përcaktimin e albuminave
- Identifikon metodat për përcaktimin e aminoacideve
- Shpjegon principin e punës të elektroforezës

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale te nevojshme
- Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike, videoprojektor, flipcart
- Laboratori mjekësorë i paisur me aparate, instrumente dhe pajisje laboratorike;
- Mikroskopi, centrifuga, sterilizatori, autokllavi, mikrotomi, peshorja teknike, aparati per destilimin e ujit, aparati per elektroforezen ne agarin gel, ph meteri, fotometri, spektrometri, spektrofotometri, analizatoret automatik biokimik, banja ujore, frigoriferi

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përberja dhe struktura e aminoacideve
- Përcaktimi i koncentrimin të aminoacideve
- Proteinat në gjak
- Ndryshimi i koncentrimin të Proteinave Totale, Albuminave dhe Globulinave në serum
- Mukoproteinat dhe Glikoproteinat
- Imunoglobulinat
- Fibrinogjeni
- Roli dhe rëndësia diagnostike e proteinave specifike
- Metodat për përcaktimin e proteinave totale
- Metodat për përcaktimin e albuminave
- Metodat për përcaktimin e fibrinogjenit në plazmë
- Elektroforeza e proteinave dhe paraproteinat.
- Materjet azotike jo proteinike
- Urea
- Hidroliza e uresë me ureaze
- Metodat kualitative dhe kuantitative për përcaktimin e acidit urik
- Metoda për përcaktimin e kreatininës
- Porfiriet dhe Ngjyrat Biliare
- Metodat e përcaktimit të ngjyrave biliare (Bilirubinës, urobilinogjenit, sterkobilinogjenit)
-

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- **Dallon mardhenien ne mes albuminave dhe globulinave**
- Shpjegon mënyrën e mbledhjes se urines 24-h oreshe per percaktimin e proteinave
- Identifikon metodat kualitative dhe kuantitative per matjen e nivelit te proteinave ne urine
- Demonstron matjen e nivelit të proteinave ne urine 24 orëshe

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë

- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM24: Nxënësi zbaton procedurat e punës për përcaktimin kualitativ dhe kuantitativ të karbohidrateve (sheqernave) në urinë, në gjak dhe në likvor

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi duhet të jetë i aftë të:

- Shpjegon metabolizmin e glukozes
- Pershkuan Patogjenezen e Diabetit Melit Tip 1 dhe Tip 2
- Pershkuan procedurën laboratorike të matjes së nivelit të Glukozes
- Pershkuan procedurën e punës të matjes së nivelit të HbA1C-së
- Zbaton procedurat për përgatitje të pacientit për matjen e nivelit të glukozes

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale të nevojshme
- Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike, videoprojektor, flipcart
- Laboratori mjekësorë i pajisur me aparate, instrumente dhe pajisje laboratorike;
- Mikroskop, centrifuga, sterilizatori, autokllavi, mikrotomi, peshorja teknike, aparati për destilimin e ujit, aparati për elektroforezën në agarin gel, pH metër, fotometri, spektrometri, spektrofotometri, analizatorët automatik biokimik, banja ujore, frigoriferi

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Patogjeneza e Diabetit Melit Tip 1
- Patogjeneza e Diabetit Melit Tip 2
- Patogjeneza e Diabetit Gestacional
- Diagnostika Laboratorike e sëmundjes së sheqerit
- Monitorimi i kontrollit metabolik
- Komplikimet akute të sëmundjes së sheqerit
- Komplikimet kronike të sëmundjes së sheqerit

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Ben dallimin e matjeve kualitative dhe kuantitative të glukozes në lëngje trupore
- Demonstron matjen e nivelit të glukozes në serum
- Demonstron matjen e nivelit të glukozes në urinë

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt

- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM25: Nxënësi përzgjedhë testet për përcaktimin e sasisë së yndyrnave dhe të kolesterolit në materialin biologjik.

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi duhet të jetë i aftë të:

- Përshkruan klasifikimin e lipideve ne organizem
- Përshkruan rolin dhe rëndesine e lipideve në organizmin e njeriut
- Identifikon format e lipideve në gjak(klasifikimin e lipideve)
- Përshkruan lipoproteinat dhe Apolipoproteinat
- Shpjegon metabolizmin e lipideve
- Përshkruan metodat për përcaktimin e Triglicerideve
- Përshkruan metodat per përcaktimin e Kolesterolit
- Shpjegon metodën për përcaktimin e HDL-së dhe LDL-së

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale te nevojshme
- Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike, videoprojektor, flipcart
- Laboratori mjekësorë i paisur me aparate, instrumente dhe pajisje laboratorike;
- Mikroskop, centrifuga, sterilizatori, autokllavi, mikrotomi, peshorja teknike, aparati per destilimin e ujit, aparati per elektroforezen ne agarin gel, ph meteri, fotometri, spektrometri, spektrofotometri, analizatoret automatik biokimik, banja ujore, frigoriferi

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Lipidet ne organizmin e njeriut
- Lipidet ne gjak
- Lipoproteinat
- Apolipoproteinat

- Metabolzmi i Lipoproteinave
- Metoda per percaktimin e koncentrimin te Triglicerdieeve
- Metoda per percaktimin e koncentrimin te Kolesterolit
- Metoda per percaktimin e HDL-se
- Metoda per percaktimin e LDL-se

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Ben informimin e pacienteve per pergatitjen per matjen e nivelit te lipideve
- Identifikon fraksionet e ndryshme te lipideve ne gjak
- Ben percaktimin e Kolesterolit ne gjak

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësimi i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM26: Nxënësi përshkruan principin e punës për percaktimin kualitativ dhe kvantitativ të enzimeve dhe izoenzimeve

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi duhet të jetë i aftë të:

- Përshkruan metodat per percaktimin e aktivitetit enzimatik ne gjak
- Identifikon njersite matese te aktivitetit te enzimeve ne gjak
- Dallon enzimet dhe izoenzimet
- Dallon enzimet specifike te sistemit kardiovaskular
- Dallon enzimet specifike te crregullimeve hematologjike
- Identifikon aktivitetin e enzimeve te semundjet e muskujve

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale te nevojshme

- Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike, videoprojektor, flipcart
- Laboratori mjekësorë i paisur me aparate, instrumente dhe pajisje laboratorike;
- Mikroskopi, centrifuga, sterilizatori, autokllavi, mikrotomi, peshorja teknike, aparati per destilimin e ujit, aparati per elektroforezen ne agarin gel, ph meteri, fotometri, spektrometri, spektrofotometri, analizatoret automatik biokimik, banja ujore, frigoriferi

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Metodat per percaktimin e aktivitetit te enzimeve ne gjak
- Njesite matese te aktivitetit te enzimeve ne gjak
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet kardiovaskuare
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e melqise dhe rrugeve biliare
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e muskujve
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e kockave
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e lukthit
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e prostates
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e pankreasit
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e hematologjike
- Aktiviteti i enzimeve te semundjet e veshkeve
- Aktiviteti i enzimeve në shtatzanesi
- Enzimet ne Urine

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Ben percaktimin e aktivitetit (AST dhe ALT) ne serum, (Oksidoreduktaze)
- Ben percaktimin e aktivitetit te Laktat Dehidrogjenazes (LDH) (Transferaze)
- Ben percaktimin e aktivitetit te Fosfatazes Alkaline dhe Amilazes (Hidrolaze)

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.

Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.